

innova

Bir Arada

Her zaman bir arada...

Sayı: 48

BİLİM VE TEKNOLOJİ HABERLERİ

Sevgili İnnovalılar,

Bu sayımızla beraber bilim ve teknoloji dünyasında yaşanan son gelişmeleri ve saygın bilim insanlarının yaptıkları araştırmaların ortaya koyduğu yeni, güncel ve ilginç haberleri de "Bir Arada" serimizde sizlerle paylaşacağız.

Bilim ve Teknoloji Haberleri derlememizin bu ilk bölümünde, gözlerimizle dokunma duyumuz arasında daha önce bilinmeyen yeni bir bağın keşfini ve beyaz balinalarla insanlar arasındaki yeni bir ortak özelliği sizlere anlatmak istiyoruz.

Gözler ve Dokunuş Arasında Yeni Bağlantı Keşfedildi

New York Üniversitesi'nde (NYU) yapılan yakın tarihli bir araştırma, gözlerle dokunuş arasındaki bağı sandığımızdan da fazla olduğunu ortaya koydu. Araştırmaya göre minik göz hareketlerimiz, çevremizdeki bir bilgiyi, bilginin duyuşal modalitesinden bağımsız olarak, ne kadar doğru bir şekilde öngörebileceğimizi etkiliyor.

NYU'daki araştırmaya katılan deneklerin parmaklarına belirli aralıklarla yüksek ve düşük frekansta (yani sık ve seyrek) titreşimler veren bir cihaz bağlandı. Aynı zamanda deneklerin bilgisayar ekranındaki sabit bir noktaya bakması istendi. Deney sırasında titreşim verilmeden hemen önce deneklerin parmaklarına yine aynı cihaz tarafından anlık bir uyarıcı titreşim gönderildi.

Gerçek titreşimin zamanını gösteren bir ipucu görevi veren bu anlık uyarıcı titreşimle, daha uzun süreli yüksek ya da düşük frekanslı titreşim arasındaki süre ise her seferinde farklı uzunlukta idi. Araştırmacılar, aradaki süre değişse bile gerçek titreşim yaklaştığında deneklerin mikro göz hareketlerinin azaldığını fark etti. Yani denekler, titreşimin ne zaman geleceğini tam olarak bilmiyor olsalar da titreşim gelmeden önce ekrandaki noktadan gözlerini ayırmamak için daha büyük bir çaba gösteriyor ve böylece mikro göz hareketlerini daha da bastırıyorlardı. Üstelik mikro göz hareketlerini bastırma sertlikleri, az sonra oluşacak titreşimin frekansını da öngörebiliyordu.

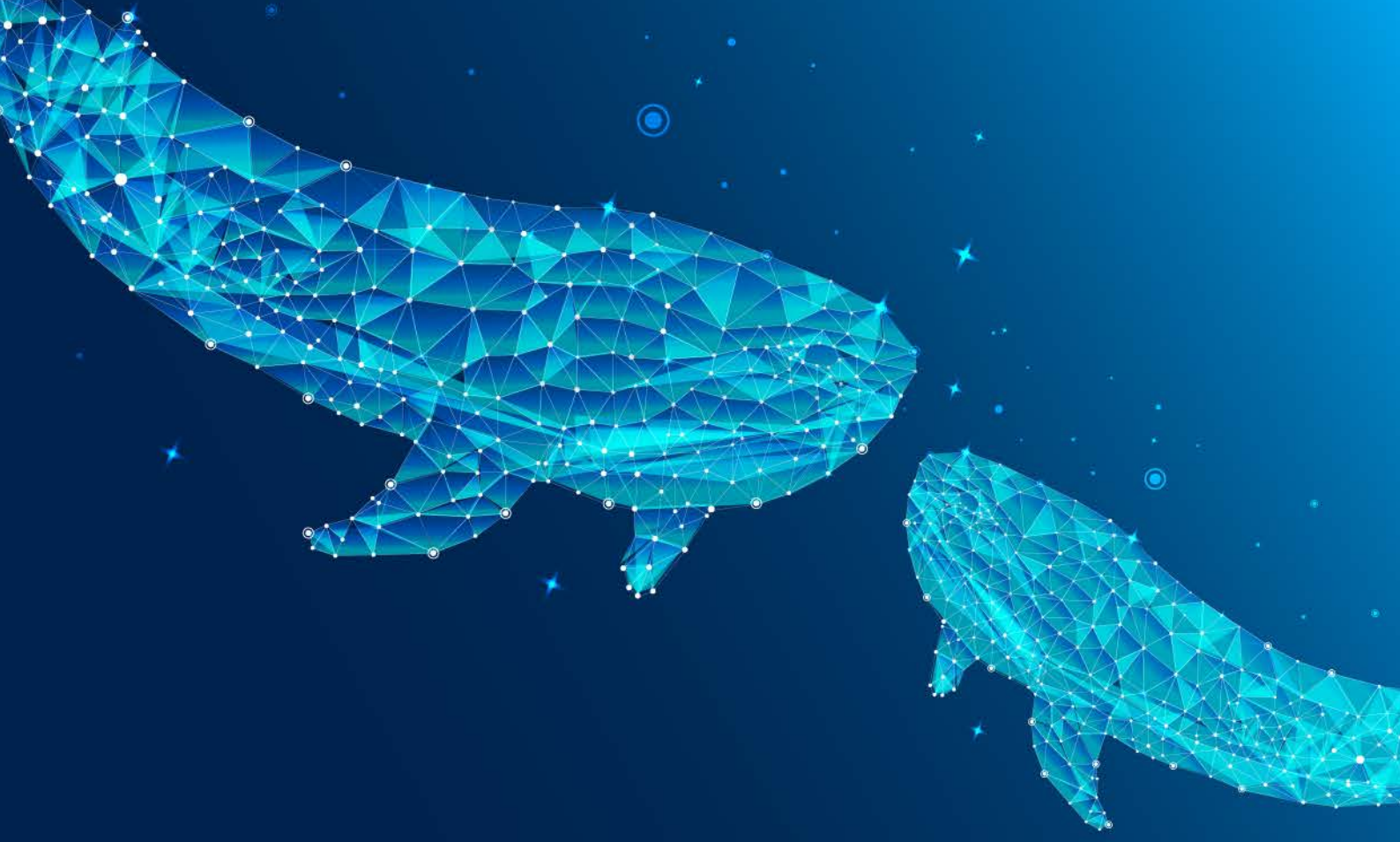
Aynı zamanda [makalenin](#) yazarlarından olan NYU Psikoloji ve Sinirbilim Bölümü profesörlerinden Marisa Carrasco'ya göre, minik göz hareketlerinin dokunsal uyarınları ayırt etme yeteneğimizi engelleyebilmesi ve bu göz hareketlerinin beklenen bir dokunsal uyarıdan önce bastırılmasının aynı yeteneği artırabilmesi, bize bazı ortak beyin bölgelerinin ve ortak sinirsel ve bilişsel kaynakların aynı anda hem göz hareketlerinin hem de dokunsal uyarınlara işlenmesinden sorumlu olduğunu gösteriyor.

Beyaz Balinaların Aile Bağlarının Ötesinde Sosyal Ağlar Oluşturduğu Ortaya Çıktı

Nature Publishing Group tarafından yayımlanan açık erişimli hakemli dergi Scientific Reports'ta yer alan bir [araştırma](#), beyaz balinaların da tıpkı insanlar gibi akrabalık bağlarının ötesine geçen sosyal bağlar kurduğunu ortaya koydu.

Bulgulara Arktik'ten Alaska'ya, Kanada'dan Rusya ve Norveç'e kadar 10 ayrı bölgedeki beyaz balinaların (*Delphinapterus leucas*) karmaşık ilişkilerini inceleyen bilim insanları, sürü halinde yaşamayı seven, gelişmiş vokal repertuvara sahip bu deniz memelilerinin karmaşık topluluklar oluşturduğunu gördü.

Bulgular, beyaz balinaların oluşturduğu toplulukların; akraba olan ve olmayan insanlar arasındaki sosyal ağlarla, destek yapılarıyla ve işbirliği içeren diğer topluluk biçimleriyle benzerlikler gösterdiğini ortaya koydu. Araştırmaya göre, beyaz balinalar sadece aynı anneden gelen yakın akrabalarıyla değil, daha uzak akrabaları ve yabancı bireylerle de sıklıkla etkileşime giriyor. Beyaz balinalar; anne-yavru çiftleri, yetişkin erkek grupları, farklı yaştaki bireyleri kapsayan gruplar ve geniş sürüler şeklinde farklı grup tipleri oluşturuyor. Üstelik bu canlılar, her grupta, o grubun dinamiğine uygun düşecek şekilde farklı davranışlar sergiliyor.

Araştırmanın başyazarı olan Prof. Dr. Greg O'Corry-Crowe'a göre bu; neden bazı türlerin sosyal olduğu, bireylerin grup üyelerinden nasıl öğrendiği ve hayvan kültürlerinin nasıl ortaya çıktığına dair anlayışımızı geliştirecek bir bulgu.

Sosyal medya hesaplarımızı
takip ediyorsun değil mi?

innova